

PATVIRTINTA
Vilniaus „Vyčio“ gimnazijos direktoriaus
2024 m. gegužės 28 d. įsakymu Nr. V-132
(Vilniaus Salomėjos Nėries gimnazijos direktoriaus
2023 m. rugsėjo 29 d. įsakymo Nr. V-160
redakcija)

VILNIAUS „VYČIO“ GIMNAZIJOS SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Socialinės-pilietinės veiklos įgyvendinimą apibrėžia pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – bendrosios programos), įtvirtinančios kompetencijų ugdymą mokantis pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas.

2. **Socialinė-pilietinė veikla** prisideda prie bendrosiose programose numatytų kompetencijų ugdymo ir padeda mokiniams praktiškai taikyti įgytas žinias ir gebėjimus bei demonstruoti vertybines nuostatas ir sudaro galimybes pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, ypač pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant įgytas žinias gyvenimiškose situacijose.

II SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdytis pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

4. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

4.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;

4.2. padėti įsisąmoninti kiekvieno asmens atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;

4.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdytis savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir bendruomenei, kuriai mokiniai priklauso.

III SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS

5. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, atliekama laisvu nuo pamokų metu ir pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

5.1. prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientuotis į ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinų organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

5.2. asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepian mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenės konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

5.3. socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

5.4. dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Todėl mokiniai turi būti skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo,

argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir / ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV SKYRIUS

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ĮGYVENDINIMAS GIMNAZIJOJE

6. Socialinė pilietinė veikla privaloma.

6.1. I-II gimnazijų klasių mokiniams, privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažesnė kaip 20 valandų per vienus mokslo metus.

6.2. III-IV gimnazijų klasių mokiniams, privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažesnė kaip 70 valandų.

7. Socialinei-pilietinei veiklai skirtas minimalus privalomas valandų skaičius yra numatytas Bendrajame ugdymo plane.

8. Socialinė pilietinė veikla nėra įskaičiuojama į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla.

9. Pagrindinio ugdymo programoje socialinė-pilietinė veikla turi būti atlikta iki **ugdymo proceso pabaigos**.

10. Vidurinio ugdymo programoje besimokantis mokiny socialinę-pilietinę veiklą gali atlikti iki mokymosi pagal vidurinio ugdymo programą pabaigos, ji gali būti vykdoma ir mokinių atostogų metu.

11. Už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą atsakingas klasės vadovas.

12. **Mokyklos vadovo pareigos:**

12.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės vadovą;

12.2. sudaro sąlygas klasės vadovui organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomuosius pokalbius;

12.3. prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis mokyklos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

13. **Klasės vadovo, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:**

13.1. paaiškina socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, mokyklos prioritetus;

13.2. padeda mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas iš pateiktų rekomendacinio pobūdžio socialinių- pilietinių veiklų sąrašo (1 priedas);

13.3. padeda mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

13.4. organizuoja konsultacijas, stebi, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis;

13.5. ne mažiau nei 2 kartus per mokslo metus organizuoja individualius ugdomuosius pokalbius apie jo patirtis atliekant socialines-pilietines veiklas; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviečia mokinius pokalbiui ir teikia reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą;

13.6. teikia grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus;

13.7. ugdymo laikotarpio pabaigoje patikrina, kad būtų įvykdytas minimalus socialinės-pilietinės veiklos reikalavimas bei apibendrina mokinio patirtį ugdomųjų pokalbių metu arba gavus mokinio refleksiją raštu ir vertina mokinio įvykdytas užduotis bei refleksiją;

13.8. saugo socialinės-pilietinės veiklos apskaitos lapus mokinių bylose ir valandų apskaitą fiksuoja elektroniniame dienyne, sukurdamas grupę „Socialinė-pilietinė veikla“.

14. **Mokinių** pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

14.1. pateikia siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

14.2. aptaria savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su klasės vadovu bei atsižvelgia į teikiamus siūlymus;

14.3. atsakingai vykdo suplanuotas užduotis;

14.4. apmąsto savo patirtį ir prireikus koreguoja socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

14.5. pildo socialinės pilietinės veiklos apskaitos lapą (toliau - apskaitos lapas) (2 priedas),

14.6. kaupia savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus ir juos pateikia klasės vadovui iki 9-10 punktuose nurodyto laiko.

14.7. socialinę-pilietinę veiklą gali atlikti gimnazijoje arba už gimnazijos ribų.

14.7.1. atlikus veiklą gimnazijoje, veiklą organizavęs mokytojas fiksuoja valandų skaičių ir pasirašo apskaitos lape;

14.7.2 atlikus veiklą už gimnazijos ribų, pateikia veiklą organizavusios įstaigos (organizacijos) išduotus patvirtinančius dokumentus, kuriuose nurodytas veiklos pobūdis, kiekis ir datos, atsakingas asmuo.

14.8. dalyvauja ugdomuosiuose pokalbiuose su klasės vadovu, kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoja, perplanuoja savo socialinę-pilietinę veiklą.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių.

16. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriama papildomo laiko išsikelti naujus ar patikslinti išsikeltus tikslus ir juos pasiekti.

17. Baigus ugdymo programos dalį socialinė-pilietinė veikla įrašoma į pagrindinio išsilavinimo baigimo pažymėjimą arba brandos atestatą.

„VYČIO“ GIMNAZIJOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Bendros gimnazijos veiklos	Darbinė veikla	Gamtosauginė veikla	Pilietinė veikla	Socialinė veikla	Kita veikla	Veikla ne gimnazijoje
Dalyvavimas Vasario 16-osios eisenoje	Kabinetų, kitų gimnazijos patalpų, inventoriaus tvarkymas	Dalyvavimas įvairiose gamtosauginėse akcijose, renginiuose, veiklose, jų organizavimas	Dalyvavimas klasės ir gimnazijos savivaldos darbuose	Gerumo akcijų organizavimas ir savanorystė jose	Budėjimas gimnazijos renginių metu (tėvų dienos, svečių registracija renginių metu ir pan.)	Dalyvavimas jaunimo organizacijų veiklose už gimnazijos ribų
Pavasarinė talka	Dekoracijų ruošimas, aktų salės, kabinetų, koridorių meninis apipavidalinimas	Gimnazijos teritorijos priežiūra	Renginių organizavimas ir jų vedimas (Šimtadienis, Draugaukim, Kalėdinis stebuklas)	Pagalba silpniau besimokantiems mokiniams	Atstovavimas gimnazijai miesto, šalies ir tarptautiniuose renginiuose	Savanorystė kitose ugdymo įstaigose, senelių globos namuose, gyvūnų prieglaudose
Miško sodinimas (pavasarij)			Kultūrinės veiklos organizavimas klasėje ir gimnazijoje	Savanorystė pirmokų vasaros stovykloje		Savanorystė viešuosiuose renginiuose ir akcijose

VILNIAUS „VYČIO“ GIMNAZIJA

_____**KLASĖS MOKINYS (-Ė)**_____

(vardas, pavardė)

SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS APSKAITOS LAPAS

Data	Valandų skaičius	Veiklos turinys	Mokytojo vardas, pavardė, parašas
Iš viso			

Klasės vadovas _____